

Силабус

Методика викладання зарубіжної літератури

2021-2022 навчальний рік

Освітня програма	«Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, друга – німецька)»
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Викладач	Ганна АЛЕКСАНДРОВА
Кафедра	української та зарубіжної літератури і порівняльного літературознавства, ауд. 204, корпус БДПУ 56
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/ffsk/structure-ffsk/kaf-zar-lit/composition-kaf-zar-lit/aleksandrova/
Контактний телефон	+380 99 707 15 61
Е-mail викладача	tria8@ukr.net
Графік консультацій	вівторок, 11.00-12.00, ауд. 204, корпус БДПУ 56

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3 / 90 год.	очна (денна)	16 год.	14 год.	60 год.	екзамен
	заочна (дистанційна)	4 год.	4 год.	82 год.	

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: історія зарубіжної літератури, методика викладання зарубіжної літератури, шкільні програми, шкільні підручники, методи, прийоми, етапи, типологія уроків

Мета курсу – формування у студентів-філологів знань, умінь і навичок викладання курсу «Зарубіжна література» в закладах середньої освіти усіх типів.

Предметом навчальної дисципліни є методи навчання зарубіжної літератури та сучасні підходи до організації освітнього процесу із зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **знати:** зміст, специфіку та структуру шкільного курсу «Зарубіжна література», його особливу роль в системі шкільної освіти; сучасний стан розвитку методики викладання зарубіжної літератури, основні тенденції вдосконалення шкільного курсу літератури у зв'язку з оновленням шкільної освіти і технологій його викладання; основні положення нової Концепції літературної освіти, державних стандартів базової і повної середньої освіти, зміст діючих шкільних програм (зокрема, програми для профільного навчання), навчально-методичних комплексів із зарубіжної літератури; про сучасні наукові дослідження в галузі теорії методики викладання зарубіжної літератури, про нові педагогічні технології, методичні досягнення, а також про передовий досвід учителів-словесників; про особливості організації процесу літературної освіти в умовах сучасної школи; теоретичні поняття (літературознавчі та методичні), за допомогою яких можна ефективно вирішувати навчальні, виховні та розвиваючі завдання у процесі викладання зарубіжної літератури в школі; основні вимоги до самостійної роботи з навчально-методичною літературою, до оформлення конспектів, рефератів, наукових статей, курсових робіт.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **вміти:** орієнтуватися в літературознавчій та методичній теоріях і, спираючись на них, знаходити найбільш ефективні способи вирішення методичних проблем; визначати мету і завдання шкільного курсу «Зарубіжна література» на кожному етапі викладання предмета; складати план-конспект уроку на основі літературознавчого та методичного аналізу досліджуваної теми, продуманого відбору теоретичних відомостей, системи

питань, найбільш ефективних технологій, методів, способів і прийомів навчання та з урахуванням типових помилок при засвоєнні цього літературного матеріалу; планувати навчальну діяльність учнів, реалізуючи ідеї індивідуального підходу до дитини в процесі викладання літератури; організувати на уроці роботу, орієнтовану на формування в учнів усіх видів мовленнєвої діяльності в їх єдності та взаємозв'язку, а також на розвиток творчих здібностей учнів і навичок самостійної діяльності; проводити різні види опитування, аргументовано оцінювати усні та письмові висловлювання учнів; організувати роботу, спрямовану на вдосконалення навичок зв'язного висловлювання у процесі проведення уроків різного типу і вивчення усіх розділів і тем шкільного курсу «Зарубіжна література»; володіти різноманітними прийомами педагогічного спілкування; проводити позакласну роботу з предмету, організувати роботу шкільного кабінету літератури; використовувати технічні засоби навчання і різні засоби наочності у навчальному процесі, самостійно складати схеми, таблиці, опорні конспекти відповідно до теми уроку.

Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>СК 08. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.</p> <p>СК 13. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання.</p> <p>СК 15. Здатність доцільно використовувати й створювати сучасне навчально-методичне забезпечення для проведення занять.</p>	<p>ПРН 08. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 20. Знати сучасні філологічні й дидактичні засади навчання іноземної мови та літератури.</p> <p>ПРН 21. Застосовувати сучасні методи й технології (зокрема інформаційні) в освітньому процесі.</p>

Зміст курсу:

Тема 1. Зміст, завдання і структура курсу «Методика викладання зарубіжної літератури».

Особливості вивчення літератури як виду мистецтва і науки. Об'єкт і предмет МВЗЛ. Методологічні основи викладання дисципліни у вищій школі. Методи дослідження методики викладання зарубіжної літератури та їх характеристика: критичне переосмислення набутого досвіду, усне й письмове опитування, спостереження, педагогічний експеримент. Сукупність наук, які виконують роль підвалин дисципліни «Методика викладання зарубіжної літератури», її зв'язок із суміжними науками, насамперед, літературознавством і мовознавством, естетикою, педагогікою і психологією, а також методикою викладання української літератури в середній школі. Актуальні проблеми викладання зарубіжної літератури в загальноосвітній школі: дискусії на сторінках фахових видань. Роль практики викладання зарубіжної літератури у розвитку методичної науки та інноваційного оновлення літературної освіти.

Тема 2. Етапи формування і розвитку «Методики викладання зарубіжної літератури» як навчальної дисципліни. Основні факти історії викладання зарубіжної (світової) літератури в радянській школі. Аналіз проблеми викладання зарубіжної літератури з часів незалежності України. Статус предмета «Зарубіжна література» в середніх навчальних закладах України. Причини, які зумовили його впровадження: інтернаціоналізація української освіти, орієнтація України на світову спільноту. Історія становлення предмета в школі. Специфіка викладання зарубіжної літератури в різних типах середніх навчальних закладів України. Мета і завдання шкільного курсу зарубіжної літератури у контексті Національної доктрини розвитку освіти в Україні XXI ст. Сучасний стан методики викладання зарубіжної літератури в загальноосвітній школі.

Тема 3. Специфіка шкільного предмету «Зарубіжна література». Місце і роль шкільної дисципліни «Зарубіжна література» в системі літературної освіти української школи. Основні методичні напрямки викладання зарубіжної літератури. Проблеми викладання шкільного курсу «Зарубіжна література» та шляхи підвищення ефективності його викладання. Культурологічний підхід до вивчення зарубіжної літератури в школі.

Структура, зміст і принципи побудови навчальних програм та підручників із зарубіжної літератури. Порівняльна характеристика чинних навчальних програм. Необхідність врахування вікових особливостей учнів під час вибору форм і методів пізнавальної роботи. Особливості курсу на історико-літературній основі в 10–11 класах. Дискусії щодо діючих програм на сторінках фахових видань. Монографічні й оглядові теми в шкільному курсі «Зарубіжна література»: визначення, специфіка змісту й методика вивчення в основній та старшій школі.

Законодавча база викладання зарубіжної літератури в українській школі: Національна доктрина розвитку освіти в Україні XXI ст.; Державні стандарти базової і повної середньої освіти, Концепція літературної освіти в 11-річній загальноосвітній школі, Концепція профільного навчання в старшій школі, Концепція нової української школи. Сучасні дискусії з проблем шкільної літературної освіти в Україні (за матеріалами методичних журналів).

Тема 4. Зміст, методи і форми вивчення біографії письменника в школі. Значення відомостей про письменника в навчально-виховному процесі середньої загальноосвітньої школи. Вимоги навчальних програм із зарубіжної літератури в середніх закладах освіти до знань учнів про автора твору, що вивчається. Відомості про письменника в монографічних та оглядових темах.

Зміст, методи і форми вивчення біографії митця в середніх класах; компоненти знань про життєвий і творчий шлях письменника, взаємозв'язок методів засвоєння учнями знань про автора художнього твору в старших класах. Джерела знань про творців зарубіжної літератури, їхні зв'язки з діячами українського літературного процесу.

Тема 5. Вивчення теоретико-літературних понять та літературно-критичних матеріалів на уроках зарубіжної літератури. Теорія літератури і її значення в шкільній літературній освіті. Система теоретико-літературних понять, що вивчаються у школі. Наочно-образна основа історико- і теоретико-літературних понять у школі. Поняття про літературні напрями і течії, метод та стиль, зв'язані з усвідомленням основних компонентів літературного твору.

Роль теоретико-літературних понять в удосконалюванні читацького досвіду учнів, оволодінні критеріями оцінок художніх явищ. Послідовність у формуванні теоретико-літературних понять. Порівняльний аналіз оригіналу та перекладу, засвоєння теоретичних понять, пов'язаних із вивченням перекладної літератури.

Значення роботи з літературно-критичними матеріалами в системі роботи на уроках зарубіжної літератури. Основні завдання вивчення літературно-критичних матеріалів на уроках зарубіжної літератури. Основні етапи і методика вивчення літературно-критичних матеріалів у школі. Вдосконалення навчальної діяльності школярів (робота над планом, тезами, конспектом) у роботі над літературно-критичними матеріалами на уроках зарубіжної літератури.

Тема 6. Класифікація методів в дидактиці та методиці. Визначення понять «метод», «прийом»; основні класифікації методів в педагогічній науці, класифікація методів та прийомів вивчення літератури в школі (за М. Кудряшовим) та специфіка їх застосування на уроках зарубіжної літератури. Метод творчого читання на різних етапах вивчення зарубіжної літератури (прийоми: різні види читання). Метод евристичної бесіди (прийоми: система запитань, бесіда за прочитаним, словникова робота, система завдань, постановка проблеми, проведення диспуту, порівняння творів). Різновиди бесід (за заздалегідь поставленим запитанням, вільна, евристична тощо). Дослідницький метод та його прийоми: побудова системи запитань, постановка проблемних запитань, постановка дослідницьких завдань, визначення тем для повідомлень, доповідей. Репродуктивний метод та його прийоми: слово, розповідь, лекція вчителя, завдання за підручником, самостійний добір навчального матеріалу. Творчі роботи на уроках зарубіжної літератури при використанні системи методів та прийомів навчання.

Тема 7. Проблемне навчання на уроках зарубіжної літератури. Проблемне вивчення художнього твору як засіб оптимізації літературної освіти в школі: визначення, роль проблемних питань та завдань; особливості створення проблемної ситуації. Дидактичні основи проблемного навчання. Особливості проведення уроку-лекції проблемного характеру. Наочність і технічні засоби на уроках з проблемного вивчення художнього твору. Дискусійність питання в методиці щодо проблемного навчання.

Тема 8. Культурологічний підхід до викладання зарубіжної літератури в школі. Методичний аспект культурологічного вивчення літератури. Зміст та завдання діалогу культур на уроках зарубіжної літератури. Методика підготовки та проведення уроку культурологічного аналізу.

Тема 9. Учитель зарубіжної літератури і професійні вимоги до нього. Основні напрями діяльності вчителя-словесника: дослідницький, конструкторський, організаторський, комунікативний та їх характеристика. Специфіка виявлення цих напрямів діяльності під час викладання зарубіжної літератури. Наукова організація праці словесника. Методичні об'єднання вчителів зарубіжної

літератури. Планування уроків зарубіжної літератури в школі: визначення поняття «план», види планування (календарне планування; календарно-тематичне планування; поурочне планування). Основні етапи роботи словесника: підготовка до уроку, його проведення та аналіз, специфіка кожного етапу. Основні рубрики календарно-тематичного планування (за Л. Ф. Мірошніченко).

Науково-методичні школи України (наприклад, школа методичних ідей професора Лесі Федорівни Мірошніченко). Методична робота в школі (методичні об'єднання вчителів школи, міста, району, області; проблемні групи вчителів; творчі групи з вивчення передового педагогічного досвіду).

Тема 10. Кабінет літератури як творча майстерня вчителя. Положення про шкільні кабінети. Кабінет літератури: визначення понять «кабінет», «кабінет зарубіжної літератури»; мета і призначення, організація кабінету та його обладнання; навчально-методичне забезпечення. Кабінет як місце навчальної та позакласної роботи. Керівні органи кабінету.

Тема 11. Сучасний урок зарубіжної літератури: методика підготовки та проведення. Сучасний урок: особливості, основні вимоги. Специфіка уроку літератури. Урок зарубіжної літератури: основні характеристики; місце в системі шкільної освіти. Структура сучасного уроку літератури (загально-дидактичні вимоги). Основні структурні елементи уроку зарубіжної літератури (за Л. Ф. Мірошніченко): тема, епіграф, освітньо-виховна мета, обладнання і ТЗН, тип уроку, ланцюжок навчальних ситуацій. Специфіка кожного з елементів. Особливості роботи з епіграфом. Аспекти освітньо-виховної мети уроку: навчальний аспект, аспект розвитку вмінь і навичок, виховний аспект уроку.

Тема 12. Типологія уроків в дидактиці і методиці. Проблема типології уроків в дидактиці. Класифікація уроків літератури в сучасній методичній науці. Особливості класифікації уроків зарубіжної літератури.

Тема 13. Традиційні й нестандартні уроки літератури. Методика підготовки та проведення нетрадиційних уроків зарубіжної літератури: урок творчого читання, урок компаративного аналізу, урок культурологічного аналізу, інтегрований урок, урок-гра, урок-дослідження, урок-семинар. Методика підготовки і проведення уроку позакласного читання.

Тема 14. Етапи вивчення художнього твору на уроках зарубіжної літератури. Етапи вивчення творів зарубіжної літератури: загальні методичні положення. Етап підготовки до сприйняття художнього твору: мета, завдання, основні методичні прийоми, зміст (характер навчального матеріалу), значення. Читання (організація читання твору): значення цього етапу вивчення художнього твору, специфіка його у середніх та старших класах, види читання та їх функції. Аналіз художнього твору: визначення поняття, мета шкільного аналізу, основні принципи, шляхи, види аналізу. Заключний етап вивчення літературного твору: мета, функції, завдання, специфічні форми проведення та види навчальної діяльності.

Тема 15. Аналіз художнього твору в літературознавстві: концептуальні засади, основні принципи та прийоми аналізу. Види літературознавчого аналізу як методологічна основа шкільного аналізу. Шкільний аналіз художнього твору: визначення (вужьке і широке значення), мета, шляхи аналізу. Взаємозв'язок видів і шляхів аналізу художнього твору в шкільній практиці.

Тема 16. Вивчення епічних творів: основні етапи, ефективні методичні прийоми. Три центри уваги читача: події, герої твору й автор. Особливості сприйняття і вивчення епічних жанрів (роман, повість, оповідання, новела, міф, казка, байка). Робота над епізодом і образом-персонажем у руслі загальної концепції аналізу твору. Роль розуміння авторської позиції й індивідуального стилю письменника в розвитку інтересу до читання й аналізу художніх творів.

Тема 17. Вивчення драматичних творів. Труднощі виявлення авторської позиції при сприйнятті драми. Особливості читацької інтерпретації. Активізація діяльності уяви. Мізансценування. Жанр драматичних творів (трагедія, комедія й ін.). З'ясування конфлікту в драмі і способи створення характерів. Використання сценічної історії спектаклю, наочності і ТЗН на уроках. Основні етапи вивчення драматичних творів: методи та прийоми.

Тема 18. Вивчення ліричних творів у середніх і старших класах: специфіка, основні етапи, методи і прийоми. Особливості сприймання лірики як літературного роду. Необхідність активного співпереживання як умова осмислення ліричного твору. Багатозначність поетичного слова. Використання інших видів мистецтв при вивченні лірики. Особливості вивчення ліричних жанрів (ода, елегія, епіграма, послання й ін.) в основній і старшій школі. Вивчення ліро-епічних жанрів (поема, балада). Місце і роль навчання виразному читанню на уроках зарубіжної літератури. Специфіка аналізу поетичного тексту, зумовлена необхідністю зрозуміти конкретний і узагальнений зміст поетичних образів. Роль ТЗН в усвідомленні ритмічної й інтонаційної своєрідності віршованої мови. Формування вмінь і навичок складання партитури тексту. Основні вимоги до виразного читання

ліричних творів. Критерії оцінювання виразного читання. Методика підготовки і проведення уроків виразного читання.

Тема 19. Розвиток писемного та усного мовлення на уроках зарубіжної літератури. Загально-теоретичні основи розвитку зв'язного мовлення учнів на уроках зарубіжної літератури. Особливості розвитку усного та писемного зв'язного мовлення учнів 5-9 та 10-11 класів. Основні види письмових робіт на уроках зарубіжної літератури та їх характеристика (відгук, рецензія, переказ, твір-розповідь, твір-опис, твір-роздум, твір-характеристика літературного образу, твір за малюнком, твір-компаративний аналіз, твір проблемного характеру тощо). Проведення інтерактивних ігор з метою розвитку зв'язного мовлення учнів на уроках зарубіжної літератури.

Тема 20. Компаративний аналіз на уроках зарубіжної літератури. Компаративістика і вивчення літератури в школі: визначення понять, теорія питання. Проблеми та перспективи використання компаративного аналізу на уроках зарубіжної літератури. Урок компаративного аналізу: мета, психолого-педагогічні можливості, методика підготовки і проведення. Формування компаративістської компетентності учнів у процесі вивчення зарубіжної літератури.

Методи навчання: за характером логіки пізнання: аналітичний, синтетичний, дедуктивний, індуктивний; за рівнем самостійності розумової діяльності: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький; за джерелом знань: словесні (розповідь, пояснення, бесіда, лекція, інструктаж, робота з книгою); наочні (демонстрація, ілюстрація, спостереження); практичні (практична робота, виконання завдання); за дидактичними цілями: методи організації навчальної діяльності, стимулювання і релаксації, контролю та оцінки.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується здатність відповідати на питання за вивченим теоретичним матеріалом, активна участь у практичних заняттях, розробка фрагментів уроків ІМ, виконання завдань для самостійної роботи.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер, проектор, екран/інтерактивна дошка.

Система оцінювання та вимоги: оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного контролю та підсумкового контролю. Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного контролю та підсумкового контролю і вираховується за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять. Лекційні заняття оцінюються на основі зроблених конспектів лекцій. При оцінюванні на практичних заняттях враховується активна участь студентів у занятті, здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань, самостійної роботи.

Підсумковий контроль відбувається у формі усного екзамену, який передбачає перевірку теоретичних знань та практичних навичок. Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання під час поточного контролю та підсумкового контролю (50+50=100) та вираховується за 100-бальною шкалою ЄКТС.

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах	Частина підсумкової оцінки у балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		50	100
Лекційні заняття	8		
Практичні заняття	42		
Підсумковий контроль		50	
Екзамен	50		

Таблиця 2. Розподіл набраних студентом балів під час поточного контролю

Види робіт	Кількість набраних балів						
	1-17	18-25	26-29	30-32	33-39	40-45	46-50
	F	FX	E	D	C	B	A
Лекційне заняття 1	1	1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 2	1	1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 3		1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 4			1	1	1	1	1
Лекційне заняття 5				1	1	1	1

Лекційне заняття 6					1	1	1
Лекційне заняття 7						1	1
Лекційне заняття 8							1
Всього	2	3	4	5	6	7	8
Практичне заняття 1	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 2	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 3	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 4	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 5	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 6	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 7	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Всього	15	22	25	27	33	38	42
Разом максимальна кількість набраних балів	17	25	29	32	39	45	50

Таблиця 3. Шкала оцінювання підсумкового контролю

Кількість балів, набраних під час підсумкового контролю	Оцінка за шкалою ЄКТС
45-50	A
39-44	B
33-38	C
29-32	D
25-28	E
18-24	FX (з можливістю повторного складання)
1-17	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Таблиця 4. Внутрішня університетська шкала оцінювання

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел:

Основні

1. Куцевол О. М. Методика викладання української літератури (креативно-інноваційна стратегія): монографія. Київ: Освіта України, 2008. 464 с.
2. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури: навчально-методичний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 320 с.
3. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах: підручник. Київ: Слово, 2010. 432 с.
4. Ситченко А. Л. Методика навчання української літератури в загальноосвітніх закладах: навчальний посібник для студентів-філологів. Київ: Ленвіт, 2011. 291 с.
5. Штейнбук Ф. М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі: навчальний посібник Київ: Кондор, 2007. 316 с.

Додаткові

1. Актуальні питання методики викладання літератури: навчально-методичний посібник. Кривий Ріг, 2017. 65с
2. Баліна К. Діалог між навчальними дисциплінами – запорука кращого засвоєння кожної з них. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2007. № 3. С. 14-15.
3. Богосвятська А. І. Професійний статус учителя світової літератури. *Зарубіжна література в школах України*. 2014. № 12. С. 26-30.
4. Богосвятська А. І. Сучасні форми і методи навчання в системі формування духовно-моральної культури учнів. *Зарубіжна література в школах України*. 2014. №11. С. 21-25.
5. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укладач Н. П. Наволокова. Харків: Вид. група «Основа», 2009. 127 с.
6. Життя не стоїть на місці (Про оновлення навчальної програми із зарубіжної літератури для 5-9 класів) : інтерв'ю з О. Ніколенко та Л. Юлдашевою. *Зарубіжна література в школах України*. 2017. № 6. С. 5-7.
7. Жосан О. Е. Шкільний підручник: яким йому бути? *Управління школою*. 2012. № 13-15. С. 14.
8. Ісаєва О. Підручник для представника цифрової епохи в запитаннях і відповідях (про деякі особливості нового підручника «Зарубіжна література», 10 клас). Київ: УОВЦ Оріон, 2018. 230 с.
9. Ковбасенко Ю. Селекція літературних творів для шкільних програм як методична проблема. *Всесвітня література в сучасній школі*. 2016. №6. С. 3-5
10. Костюк Ж. Критичне мислення на уроках світової літератури як засіб формування в учнів гуманістичного світогляду. *Всесвітня література в сучасній школі*. 2014. №9. С.38-41.
11. Куцевол О. М. Професійно-методична підготовка майбутніх учителів літератури до формування духовного потенціалу особистості третього тисячоліття. URL: <https://cutt.ly/6RRFNHn>
12. Ніколенко О. Про програми, підручники й нові книжки. *Всесвітня література в школах України*. 2018. № 7-8. С. 2-5
13. Ніколенко О. Компетентності – сходинки до сучасного світу. *Всесвітня література в школах України*. 2018. №1. С. 2-4.
14. Ситченко А. Л. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу. Київ: Ленвіт, 2004. 324 с.
15. Шалагінов Б. Б. Літературна компаративістика в школі. Можливості й труднощі. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2011. № 6. С. 2-5.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ. URL: www.bdpu.org/library
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Міністерство освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>
4. Освіта в Україні. URL: <http://osvita-ua.net>
5. Освітній портал – освіта в Україні та за кордоном. URL: <http://www.osvita.org.ua>
6. Шкільний портал «Острів знань».URL: <http://ostriv.in.ua>
7. Все для вчителя. URL: <http://www.uroki.net>
8. Інформація педагогу. URL: <http://ped-inform.org.ua>
9. Українській освітній портал. URL: <http://teacher.in.ua/>
10. Проект створений для вчителів світової літератури. URL: <http://mysvitlit.at.ua>
11. Сучасні педагогічні технології. URL: <http://pedtehno.ru/>